

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 7, september 2017

■ Economie

CRB-advies over goederenvervoer per spoor
Mobiliteitsbudget: blijft regering doof voor
unanieme vragen sociale partners?

■ Ondernemingen

HRPBW-advies over herziening
frequentie gezondheidstoezicht

■ Sociaal beleid

Gevolgen van beperking
inschakelingsuitkeringen in de tijd

■ Sociale ombuds

Privémails op het werk: ommekeer
in rechtspraak EHRM

■ Echo regio Brussel

Begrotingsperspectieven
Brussels Gewest 2017-2027

■ Echo regio Vlaanderen

Vlaamse regering schaft verplicht
attest bedrijfsbeheer af

■ Echo regio Wallonië

Waa's tewerkstellingsbeleid dat aan
doelstellingen beantwoordt

■ Europa & Internationale relaties

Guatemala: waar verdediging van
werknemers dodelijk kan zijn
Vakbonden en de strijd voor
gelijkheid vrouw-man

Zomerakkoord: iedereen informeren over het wanbeleid

De regering-Michel bereikte tijdens de zomermaanden een akkoord over een reeks 'hervormingen' en over de initiële begroting van 2018. De nadruk ligt op 'hervormingen', de begroting is maar een aanhangsel. Meer zelfs: de 'hervormingen' zullen de toekomstige begrotingen zodanig bezwaren dat besparingen bij de overheid en sociale zekerheid zich zullen opdringen. De regeringstop geeft uitdrukkelijk aan dat dit haar doelstelling is.

Het zomerakkoord: cadeaus voor bedrijven op kap van onze sociale zekerheid

- Onze sociale zekerheid is de pineut en moet het meest besparen. Zowel in de gezondheidszorg en ziekte-uitkeringen, als in de werkloosheid en de pensioenen waar onmiddellijk gekort wordt op de gelijkgestelde periodes, en waar vanaf 2019 250 miljoen wordt bespaard. Enkel Bacquellaine weet hoe dat in zijn werk zal gaan. Ook de inkomstzijde wordt getroffen door nog meer voordelen zonder bijdragen mogelijk te maken: winstprijzen, 500 euro per maand onbelast bijverdienen in een aantal social profit-functies.
- Werknemers moeten nog meer flexibel zijn. Als het de werkgever uitkomt, kan hij onbelast winstprijzen uitkeren. Opzegtermijnen worden opnieuw korter, de proefperiode wordt terug ingevoerd. De horeca was de proeftuin, nu worden flexi-jobs uitgebreid naar de kleinhandel, de warenhuizen en de gepensioneerden. Nachtarbeid kan makkelijker worden opgelegd in de e-commerce. Interim wordt veralgemeend naar alle privé-sectoren en in openbare diensten. Het statuut van vastbenoemd ambtenaar wordt aan de kant geschoven, het ambtenarenpensioen zal volgen.
- Geen rechtvaardige fiscaliteit. Geen meerwaardebelasting. Wel een symbolische taks op effectenrekeningen (0,15% voor wie minstens 500.000 euro heeft aan aandelen of obligaties) die makkelijk te omzeilen valt. En de eerste schijf dividenden uit aandelen wordt belastingvrij (geen roerende voorheffing).
- Sociaal overleg is een farce. De regering kiest in hangende dossiers steevast de kant van de werkgevers, zoals bij de herinvoering van de proefperiode. Om de flexibiliteit op het terrein door te drukken, worden vakbonden en overleg opzij gezet, zoals in het dossier nachtarbeid of het toekennen van winstprijzen.

Vanzelfsprekend gaan we als ABVV in het verzet tegen deze sociale afbraak. Voor onze alternatieven, en tegen de pensioenafbraak, tegen de nivellering van de sociale verworvenheden in de publieke sector, tegen een opgelegde flexibiliteit en tegen een onrechtvaardige fiscaliteit.

We zullen zo veel mogelijk mensen informeren over het wanbeleid. Iedereen moet de gevolgen kennen. We gaan die grote uitdaging vastberaden aan. Als iedereen begrijpt wat er aan de hand is, verstaat dat er alternatieven bestaan, kunnen we sensibiliseren en actie voeren voor een rechtvaardig beleid.

Wanneer de regering de 'resultaten' van 'haar' beleid in de verf zal zetten, zullen we haar van antwoord dienen. Met feiten en cijfers. Want de pensioenen van werknemers blijven veel te laag (Federale Pensioendienst), onze lonen gaan er reëel op achteruit (Duits onderzoeksinstituut WSI), de helft van de nieuwe aanwervingen zijn deeltijds en flexibel (Hoger Instituut voor de Arbeid) ...

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Meer geld voor minder koolstof

FRDO-seminaries over de financiering van de transitie

In het kader van de Belgische engagementen in het klimaatakkoord van Parijs organiseert de FRDO twee seminars rond de financiering van de transitie naar een koolstofarme maatschappij.

Een eerste seminarie vindt plaats op 5 oktober in Brussel. Hier bekijken we de nodige investeringen tegen 2050. Dan komen criteria aan bod waaraan toekomstige investeringen moeten voldoen. Die zijn niet enkel financieel (rentabiliteit, risicobeheer), maar moeten ook het algemeen belang dienen in de strijd tegen klimaatverandering.

Een tweede seminarie vindt plaats op 23 oktober (locatie nog te bepalen). Het vertrekt vanuit enkele concrete voorbeelden van financiering in België en in het buitenland om de vraag te stellen wie de transitie kan financieren en hoe. Wat is de rol van ondernemingen, overheid en burgers? Is het investeringsbeleid van de financiële wereld klimaatvriendelijk, vormt het een hefboom voor de transitie naar een koolstofarme maatschappij?

Meer info: www.frdo-cfdd.be

ECONOMIE

CRB-advies over goederenvervoer per spoor

België kent een zeer hoge congestiegraad. Brussel en Antwerpen staan in de top-10 van meest verzadigde steden in Europa. De OESO raamde kostprijs van de Belgische files op 1 à 2 procent van het bnp.

Het goederenvervoer per spoor kan hierop een antwoord bieden. Vandaag rijden dagelijks 300 à 400 cargotreinen op het Belgische net. De gemiddelde capaciteit van elk daarvan is 30 à 40 containers. Voor elke goederentrein rijden er dus 30 tot 40 vrachtwagens minder op de weg (Infrabel 2016).

Toch blijft goederenvervoer per spoor onvolgende benut. Hoe komt dat? Wat zijn de belemmeringen? Wat zijn de prioriteiten? Met deze vragen gaat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven aan de slag, met twee doelstellingen:

1) snel een aantal aanbevelingen formuleren voor de regering opdat zij die kan opnemen in de beheerscontracten die ze aan het onderhandelen is;

2) een onderzoek ten gronde uitvoeren waarbij experts (academici, experts gemandateerd door Infrabel of die kunnen getuigen over ervaringen in het buitenland) gehoord worden.

Het ABVV organiseerde een interne consultatie om onze eisen te bepalen. Als eerste kwam daaruit voort: de hoogdringendheid om het netwerk te financieren. In 2011 deed de 'Ecole polytechnique de Lausanne (EPFL)' een audit over de staat van de Belgische spoorwegen. Hieruit bleek dat ons netwerk verouderd is. Zowel de sporen als de bovenleidingen zouden bijna het einde van hun levensduur bereikt hebben. Toen werd 680 miljoen voor de periode 2013-2025 nodig geacht om onze achterstand in te halen, het netwerk te vernieuwen en controle uit te oefenen.

We houden je zeker op de hoogte van de werkzaamheden in dit dossier.

sebastien.storme@abvv.be

Mobiliteitsbudget: blijft regering doof voor unanieme vragen sociale partners?

In april 2017 brachten de CRB en de NAR een unaniem advies met het voorstel van een mobiliteitsbudget (MB) als onderdeel van een geïntegreerd beleid van duurzame mobiliteit. Dit moet onder andere een gedragsverandering teweegbrengen, in de zin van duurzamere intermodale mobiliteit, dit wil zeggen het gebruik van verschillende vervoersmiddelen, naast de personenwagen.

In dat advies bleven twee punten onopgelost:

- Het minimumbedrag van het MB dat besteed moet worden aan duurzame mobiliteitsmodi- of diensten om van de gunstigste (para)fiscale regeling te genieten (ook voor het deel van het MB dat niet uitgegeven werd);
- De lijst met de duurzame vervoersmodi- en diensten waaraan het MB besteed kan worden om te genieten van de (para)fiscale regeling voor het MB.

Naar aanleiding van dat advies diende minister van Financiën Johan Van Overtveldt een wetsontwerp in dat met 'cash for car' een heel andere richting uitgaat. Met dit stelsel zouden werknemers hun bedrijfswagen kunnen ruilen voor cash. Dat bedrag zou op dezelfde manier als de bedrijfswagen belast worden (veel minder dan normaal loon) en in alle vrijheid kunnen gebruikt worden door de werknemer. Het systeem gaat voorbij aan de doelstelling, namelijk betere mobiliteit.

Na indiening van de tekst kwamen de sociale gesprekspartners eind mei en begin juni opnieuw samen. Doel was het advies van april 2017 om te zetten in een wetsvoorstel. In die vergaderingen lag een ontwerp-tekst op tafel, maar rond de twee punten die in het advies van april problematisch waren, was geen akkoord mogelijk.

Eind juni kondigde de regering aan dat zij een beslissing had genomen in dit dossier. Enerzijds werd geen gevolg gegeven aan de piste van het mobiliteitsbudget zoals op tafel gelegd door de sociale gesprekspartners. Anderzijds bevestigde de regering haar steun aan de 'cash for car'-benadering.

Hierop beslisten de sociale gesprekspartners het wetsvoorstel met een begeleidende brief aan de regering te bezorgen. In die brief legden ze uit dat dit wetsvoorstel nog twee punten bevatte, waarbij de sociale gesprekspartners zich ertoe verbonden ook daarover een akkoord te vinden.

Tot nu toe kwam er nog geen reactie van de regering.

christophe.quintard@abvv.be

HRPBW-advies over herziening frequentie gezondheidstoezicht

In zijn advies 198 van 21 oktober 2016 bracht de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk een unaniem negatief advies uit over de herziening van de frequentie van het gezondheidstoezicht, voorgesteld door de minister van Werk. De raad verbond zich tot een grondige reflectie over de rol van arbeidsgeneesheren en andere preventiedeskundigen in het gezondheidstoezicht. In februari 2017 moesten concrete voorstellen worden gedaan.

In dit kader werd een reeks hoorzittingen georganiseerd met Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk, en beroeps- en wetenschappelijke verenigingen die actief zijn in dit domein. Mikkend op een ambitieuze hervorming hadden de sociale gesprekspartners van de HRPBW gezamenlijk twee maal een verlenging van de termijn gevraagd om advies uit te brengen.

Gezien het risico dat de regering overhaast zou beslissen indien er eind juni geen advies werd uitgebracht, wilden de vakbonden vóór die deadline advies uitbrengen, terwijl de werkgevers nog een verlenging van de termijn wilden vragen.

Het hieruit voortvloeiend advies 207 is verdeeld

Gezien het tekort aan arbeidsgeneesheren, de gebrekkige opvolging van de jaarlijks verplichte medische onderzoeken, het ontbreken van voldoende interventies in de kmo's, het tekort aan middelen bij de arbeidsinspectie, verschillende wetenschappelijke meningen op internationaal niveau m.b.t. de minimumfrequentie van het gezondheidstoezicht. En gezien de vaststelling van het cruciale belang hiervan inzake preventie voor alle categorieën van werknemers, hebben de **werknemersvertegenwoordigers** de nadruk gelegd op het belang van de (individuele en collectieve) risicoanalyse en op preventie (door aanduiding preventiecoördinator). Ze onderstrepen het belang om alle blootstellingsgegevens bijgehouden door de preventiediensten te verzamelen.

De herziening van de minimumfrequenties, voorgesteld door de minister, werd verworpen. Evenals die van de definities van de risicofuncties of de risico's als dusdanig (bijv. voor personenvervoer of op gebied van psychosociale belasting die uit de ontwerpdefinities was gehaald, terwijl het een belangrijk

thema is) en die van de leeftijdsgrens om taken te kunnen uitvoeren die een blootstelling aan bepaalde risico's impliceren (lawaaï, extreme temperaturen ...).

Een alternatief is een alternatie van periodieke medische onderzoeken te aanvaarden in bepaalde omstandigheden (niet voor wie wordt blootgesteld aan gevaarlijke chemische agentia of voor specifieke categorieën van werknemers en voor veiligheidsposten of posten met bepaalde risico's). Het eerste jaar zou er een bezoek zijn bij de arbeidsgeneesheer en het tweede jaar zou een contact georganiseerd worden met een verpleger-PA minimum niveau II (opgeleid in gezondheid op het werk). In alle gevallen zouden de werknemers de mogelijkheid hebben de arbeidsgeneesheer te ontmoeten. Deze alternatieve formule zou enkel toegepast kunnen worden na gunstig advies van het CPBW.

De wetgeving zou trouwens versterkt moeten worden door de verplichte opmaak van een sectoraal preventieprofiel en door informatieverschaffing aan de werknemers over de risicofactoren bij hun indiensttreding.

De **werkgeversvertegenwoordigers** stellen op hun beurt de ondoeltreffendheid van het huidige systeem vast en leggen de nadruk op hun prioriteiten, namelijk een grondige herziening van de interventie van de externe diensten door de stappen meer te richten op de werkgever als belangrijkste beslissende partij over de nuttig geachte maatregelen en de deskundigen (al dan niet uit de externe diensten), en tegelijkertijd het systeem van verplichte bijdragen en de te logge administratieve lasten achterwege te laten. Gezien het tekort aan arbeidsgeneesheren pleiten ze enkel voor onderzoeken met een onmiskenbare toegevoegde waarde (spontane raadpleging, aanwerving, re-integratie).

caroline.verdoot@abvv.be

Europese Databank Staatssteun aan bedrijven

De publieke zoekpagina State Aid Transparency van de Europese Commissie geeft toegang tot gegevens over individuele steunverleningen in de lidstaten. Lidstaten moeten deze gegevens verstrekken om te voldoen aan Europese eisen inzake transparantie over staatssteun.

De databank bevat voor België vooral informatie over gewestelijke steun aan bedrijven, zoals de expansie- en O&O-steun. Andere voordelen zoals de notionele intrestaftrek of sociale bijdrageverminderingen zijn (nog) niet in de databank opgenomen. De website bevat ook informatie over steun aan bedrijven door andere EU-lidstaten.

De databank bevat informatie vanaf 1 juli 2016. Eerdere gegevens zijn er niet in opgenomen. De deadline voor opname in de databank bedraagt zes maanden na de officiële steuntoekenning door de overheid voor subsidies en één jaar na de indiening van de belastingaangifte door de onderneming voor fiscale voordelen.

De databank vind je op: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?id=changeLanguage>

Verhoging sociale uitkeringen door sociaal akkoord

Op 1 september gingen alle minimumuitkering in de sociale zekerheid met 1,7 procent omhoog. Geen twee procent, zoals in het vorige akkoord, want de regering kende maar 60 procent van de wettelijk voorziene enveloppe toe. Bovendien slaagden we erin om een extra inspanning te voorzien voor de laagste minima: gezinshoofden en alleenstaanden in de werkloosheid kregen respectievelijk 3,5 en 2 procent verhoging. Deze uitkeringen liggen allemaal nog steeds (ver) onder de armoedegrens en moeten sterk omhoog. We verwachten engagementen van de regering om die passages uit hun regeerakkoord uit te voeren.

In de pensioenen werd de discriminatie tussen minimum-pensioenen tussen volledige en onvolledige loopbanen opgeheven vanaf 1 september. Deze zomer echter besloot de regering om dit onderscheid, tegen het advies van sociale gesprekspartners, terug in te voeren. Twee keer werd ons advies genegeerd en verkoos men net het omgekeerde te doen. Het schetst de sfeer waarin het sociaal overleg zou moeten gedijen.

■ SOCIAAL BELEID

Gevolgen van beperking inschakelingsuitkeringen in de tijd

In 2015 eindigde het recht op inschakelingsuitkeringen voor 28.756 werkzoekenden als gevolg van de beperking in de tijd. De RVA publiceerde in juni een studie ('Impact van de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen') over de gevolgen hiervan. De studie is gebaseerd op de werkzoekenden die zijn uitgesloten in het jaar 2015, het jaar waarin de maatregel het grootste effect had. De RVA maakt een onderscheid tussen werkzoekenden die werden uitgesloten in januari 2015 en zij die werden uitgesloten van februari tot december 2015.

Uitstroom januari 2015 ('stock')

In januari 2015 eindigde het recht op inschakelingsuitkeringen voor al wie inschakelingsuitkeringen ontving op het moment van de invoering van de beperking van de inschakelingsuitkeringen in de tijd. Deze groep bevat dan ook heel wat (zeer) langdurig werklozen die ver verwijderd zijn van de arbeidsmarkt. De groep die op dat moment werd uitgesloten verschilt dus zowel in omvang als in profiel sterk van de werkzoekenden die werden uitgesloten in de daaropvolgende maanden.

Kijken we naar het profiel van de werkzoekenden die werden uitgesloten in januari, dan stellen we een oververtegenwoordiging vast van vrouwen, werkzoekenden uit het Waals gewest, samenwonenden, laaggeschoolden en mensen die al zeer lang werkloos zijn. De leeftijdsgroep tussen 30 en 39 jaar werd het hardst getroffen.

Voor deze groep is de uitstroom naar werk min of meer gelijk gebleven (16,9% of -0.5%). 27% is uitgestroomd naar leefloon. Het aandeel uitstromers dat zonder inkomen komt te zitten, stijgt explosief, van 9,1 tot 46,4%. Er is geen verschuiving naar ziekte; integendeel zien we dat ook de groep met ziekte-uitkeringen krimpt met 3.7%.

Uitstroom februari-december 2015

Voor de uitstroom van februari tot december wordt het grote verschil tussen mannen en vrouwen afgevlakt. Het zwaartepunt verschuift naar jongeren en werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan vijf jaar. We zien wel nog steeds grote verschillen per regio, gezinscategorie en scholingsniveau.

Voor deze groep zien we een opvallende stijging van de uitstroom naar werk (+27,9%); in het totaal stroomt zo ongeveer de helft (49,7%) van de uitgesloten werkzoekenden uit naar werk. Hierbij is het belangrijk te noteren dat we geen zicht hebben op de kwaliteit van het werk. Ongetwijfeld voelen jongeren zich meer genoodzaakt om jobs te aanvaarden die niet aan hun verwachtingen voldoen, uit vrees om zonder inkomen te vallen.

14,9% van de werkzoekenden stroomt uit naar leefloon. 26,2% wordt werkzoekend zonder uitkering; dit is een stijging van meer dan 20%. 2,9% (+1,8%) wordt niet-werkzoekend zonder uitkering. Ook voor deze groep neemt de uitstroom naar ziekte af met 3%.

De overgrote meerderheid van werkzoekenden zonder uitkeringen blijft wel ingeschreven als werkzoekende. 2,4% van hen schrijft zich niet meer in en verdwijnt uit de statistieken.

Conclusies

Het ABVV heeft zich steeds verzet tegen de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen. De vrees dat een groep werkzoekenden volledig zonder inkomen zou komen te zitten, blijkt gegrond. Van de uitstromers in januari 2015 ('stock') is bijna de helft werkzoekend zonder inkomen. Ook van de uitstromers van februari tot december gaat het nog om ruim een vierde. Dit is onaanvaardbaar in een 'welvaartsstaat'. Daarbovenop stroomde 27% van de 'stock' en 14,9% van de uitstromers van februari tot december door naar het leefloon. Voor zover het de bedoeling is om mensen aan het werk te helpen, faalt deze aanpak dus voor 73% van de uitstromers van de 'stock' en 44% van de latere uitstroom.

De volledige studie vind je op www.rva.be > Documentatie > Publicaties > Studies.

astrid.thienpont@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Privémails op het werk: ommekeer in rechtspraak EHRM

In de Echo van januari 2016 drukten wij onze verbazing uit over het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarbij het ontslag van een Roemeense werknemer wegens het versturen van privémails tijdens zijn werktijd, bevestigd werd.

Ter herinnering: in dat bedrijf was privégebruik van internet verboden. De werknemer werd bij de directie geroepen om zich over zijn internetgebruik te verantwoorden. De directie had hem hierbij een kopie voorgelegd van privé-mails met zijn naasten. De werknemer werd ontslagen.

De werknemer vocht zijn ontslag aan met het argument dat de werkgever zijn privacy had geschonden. De nationale rechtbanken gaven hem ongelijk, waarna hij zich richtte tot het EHRM. In een eerste arrest ging het hof ervan uit dat er geen sprake was van schending van het recht op privacy.

Het dossier werd nadien naar de Grote Kamer van het hof gebracht die in zijn arrest van 5 september 2017 oordeelde dat de Roemeense overheid het recht op privacy en het mailverkeer van de heer B. niet gepast had beschermd toen die het recht op privacy van de werknemer en het controlerecht van de werkgever afwoog met het oog op de goede werking van het bedrijf.

Het Hof stelt dat de Roemeense overheid bij de afweging van de rechten rekening had moeten houden met volgende elementen:

- Werd de werknemer voorafgaand ingelicht over het toezicht door zijn werkgever op het mailverkeer en meer bepaald over de omvang van deze maatregelen en over de graad van inmenging in zijn privéleven?
- Gaf de werkgever legitieme motieven om het toezicht op mailverkeer en de inhoud ervan te rechtvaardigen?
- Hadden minder verregaande maatregelen dan de rechtstreekse toegang tot zijn mails getroffen kunnen worden?
- Wat waren de gevolgen van het toezicht voor de werknemer?
- Kreeg de werknemer gepaste garanties om een dergelijke inmenging in zijn privéleven te verhinderen?

Door die criteria vast te leggen biedt het hof een praktisch instrument om het recht op privacy van werknemers op hun werkplaats te garanderen. Het is een positieve ommekeer in de rechtspraak.

jean.francois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Begrotingsperspectieven Brussels Gewest 17-27

Op basis van analyses van onderzoekscentrum Cerpe zou, bij ongewijzigd beleid en volgens het meest optimistische scenario, het primaire saldo van het gewest pas in 2026 positief worden. Zonder rekening te houden met de schuldenlasten en wanneer het netto te financieren saldo negatief blijft, zou het gewest dus tegen 2027 in de richting van een evenwicht evolueren. Deze vaststelling onderstreept duidelijk het gewicht van de schuld in de financiën van het Brussels Gewest.

In een recente studie toont onderzoekscentrum Dulbea aan dat de uitoefening van 'gedefederaliseerde' bevoegdheden leidt tot uitgaven die niet gedekt zijn door de overgehevelde financiële middelen. Allereerst, omdat de criteria voor de verdeling van de dotaties aan de deelstaten niet noodzakelijk samenvallen met hun reële behoeften. Vervolgens omdat voor de financiering van de ziekenhuisinfrastructuur de lasten van het verleden ruim onderschat werden. Tot slot, omdat de deelstaten bepaalde openbare diensten zullen moeten oprichten en/of uitbreiden om hun nieuwe bevoegdheden uit te oefenen, terwijl de werkings- en personeelskosten gelinkt aan de uitoefening van de bedoelde bevoegdheden

onderschat werden bij de financiële transfers. We denken meer bepaald aan de vaste kosten verbonden aan de oprichting van drie nieuwe gewestelijke operatoren (waaronder Iriscare, het nieuwe, Brusselse, paritair beheerde orgaan) die niet gecompenseerd werden.

Brussel wordt wegens zijn kleine omvang het sterkst getroffen door de verliezen van besparingen door schaalvergroting. Men schat dat een vaste uitgave van één euro in de federale diensten overeenstemt met een uitgave van acht euro op Brussels niveau.

Het Brussels Parlement keurde op 5 mei 2017 een resolutie goed 'met het oog op de aanpassing van de Europese budgettaire en boekhoudkundige voorschriften teneinde de openbare investeringen aan te moedigen'. Er wordt een reeks punten in vastgelegd te verdedigen door de gewestelijke regering tijdens het intra-Belgische overleg voorafgaand aan de Europese positioneringen. In de nieuwe politieke context ontstaan uit de 'Lutgen-crisis' is het niet zeker dat die gemakkelijk gehoord zal worden.

samuel.droolans@abvv.be

Datums DSR-vormingen 2017-2018

Hier vind je de data voor de volgende vormingen DSR. Ze gaan steeds door op donderdagvoormiddag van 9.30 tot 12.30u: 19/10, 16/11 en 21/12/2017; 25/01, 22/02, 29/03, 24/05 en 21/06/2018. Het programma wordt later doorgestuurd.

10 jaar anti-discriminatie- en diversiteitsbeleid

In 2007 lanceerden de gewestelijke regering en de sociale gesprekspartners de eerste Diversiteitsplannen. Tien jaar later is het tijd voor een evaluatie. Op donderdag 30 november 2017 van 8.30u tot 13u organiseren ABVV, ACV en ACLVB Brussel hierover in het gewestparlement een intersyndicaal forum.

Hervorming rijbewijs

Eind 2015 keurde de Vlaamse regering de conceptnota 'Hervorming Rijopleiding Categorie B' goed. Die nota zou als politieke basis dienen voor twee concrete besluiten.

Het eerste daarvan gaat over de begeleiding van kandidaat-bestuurders. Als ze geen rijles volgen bij een erkende rijsschool, maar wel met een vrije begeleider, zal de begeleider zijn competenties moeten kunnen aantonen door een 'leermoment' te volgen.

Het tweede besluit werd recent genomen en heeft betrekking op de kandidaat-bestuurder zelf. Na het behalen van het rijbewijs, zal hij of zij verplicht worden na een bepaalde periode een 'terugkoment' te volgen op de rijsschool.

Er bestaat nog veel juridische en communautaire onduidelijkheid over de praktische uitvoering van deze maatregel. Wat wel zeker is, is dat de kostprijs voor het behalen van een rijbewijs zal stijgen van 50 naar 100 en tot 120 euro.

Het Vlaams ABVV is niet gekant tegen een betere focus op verkeersveiligheid in het leerproces voor het autorijbewijs. We willen wél wijzen op de verhoogde kostprijs, die voor veel mensen een serieuze drempel kan vormen.

Daarom hebben we er in de MORA voor gepleit hier rekening mee te houden, zodat mensen in een sociaaleconomisch zwakkere positie, evenals werkzoekenden waarvan vaak verwacht wordt dat ze in het bezit zijn van een rijbewijs B, kunnen genieten van een gunsttarief of uitzondering.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Vlaamse regering schaft verplicht attest bedrijfsbeheer af

Op de laatste ministerraad voor het zomerreces, besliste Vlaams minister van Werk en Economie Muylers dat vanaf 1 september 2019 het attest 'basiskennis bedrijfsbeheer' niet meer verplicht zou zijn. Dit attest is nu nog verplicht voor iedereen die in Vlaanderen een zelfstandige activiteit wilde uitoefenen, in hoofdberoep of in bijberoep, en daarvoor een ondernemingsnummer moest aanvragen.

Het attest kon behaald worden door het volgen van een opleiding hoger onderwijs, een specifiek getuigschrift uit het secundair onderwijs, een getuigschrift behaald bij Syntra of CVO, of door voldoende bewijs aan te leveren van praktijkervaring als zaakvoerder.

De beslissing van minister Muylers vloeit voort uit de verdere toepassing van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad over de erkenning van beroepskwalificaties, de toegang tot het beroep en de vestigingswetgeving. De algemene doelstelling van de richtlijn is het vrij verrichten van diensten en vrijheid van vestiging in Europa, om zo de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit te bevorderen.

In de praktijk betekent de toepassing van de richtlijn dat er geen verschil mag zijn in de voorwaarden om een (zelfstandig) beroep uit te oefenen tussen de Europese lidstaten. Het klopt dan ook dat door het vragen van een specifiek, formeel attest aan Vlaamse starters, het voor hen meer inspanning vraagt om een zelfstandige activiteit uit te oefenen dan voor andere EU-onderdanen.

Het verplichte attest van basiskennis bedrijfsbeheer betekent ook dat niet iedereen 'zomaar' een zaak kan starten, daar het attest garant zou moeten staan voor kwalitatief ondernemerschap. In die zin betekende het attest een vorm van faillissementspreventie. Minister Muylers ziet dat echter anders, en noemt het attest 'inefficiënt' en 'een belemmering voor ondernemerschap in Vlaanderen'. Afschaffing zou dan ook leiden tot een ongeziene dynamiek en een netto groei van het aantal Vlaamse ondernemingen.

Gebrekkig management blijft pijnpunt

De cijfers omtrent de slaagkansen van starters blijven echter onrustwekkend. In 2016 schoten 89.777 nieuwe ondernemers uit de startblokken, 7.206 meer dan vorig jaar, een stijging met 8,7 procent. Helaas zetten ook 65.843 ondernemers er een punt achter. De netto groei ligt op slechts 2,1 procent. Het aantal faillissementen daalt niet.

In de rapporten van Graydon wordt telkens op een van de voornaamste oorzaken gewezen: een gebrekkige basiskennis van het bedrijfsbeheer. Een vergelijkbaar beeld komt naar boven in een recente studie van de Stichting Innovatie & Arbeid van de SERV (2015), gebaseerd op een uitgebreide bevraging van ondernemers rond hun eigen competenties. Hieruit bleek namelijk dat 28,1 procent van de ondernemers zelf een ernstig deficit op vlak van managementcompetenties voelt. Slechts ruim 20 procent ervaart geen gebrek.

Niet meer, maar beter

Als Vlaams ABVV zijn we van mening dat het beleid niet blindweg moet inzetten op méér ondernemerschap in Vlaanderen, maar evengoed op de kwaliteit van dat ondernemerschap. Economisch en financieel kwalitatief ondernemerschap is behalve voor de starter zelf, uiteraard ook belangrijk voor de werknemer die er aan de slag is, de toeleverancier met wie het bedrijf samenwerkt, de consument die er producten afneemt, en de overheid die de onderneming misschien economisch ondersteunt. Kortom, de doelstelling van een beleid gericht op kwalitatief en duurzaam ondernemerschap is een gezonde Vlaamse economie in haar geheel, en niet louter een kwantitatieve netto groei van het aantal ondernemingen.

Als het zo is dat het attest basiskennis bedrijfsbeheer niet efficiënt werkt, dan zal het botweg afschaffen ervan niet bijdragen tot de doelstelling van een gezonde Vlaamse economie. Aandacht schenken aan ondernemerscompetenties in het onderwijs kan hier wel toe bijdragen, maar is onvoldoende en bovendien heeft niet elke leerling hier boodschap aan.

We verwachten daarom van de minister van Werk en Economie dat hij vanuit zijn bevoegdheden en de instrumenten voorhanden een beleid ontwikkelt om in de beginfase eventuele tekortkomingen in de bedrijfskundige vaardigheden van de aspirant-ondernemer op te sporen. Die tekortkomingen kunnen dan geremedieerd worden via advies op maat. Daarnaast moet onderzocht worden of een verbeterde versie van het attest niet gekoppeld kan worden aan het ontvangen van bedrijfssteun, kwestie van de overheidsmiddelen op een effectieve en efficiënte manier te besteden en daarnaast blijft inzetten op faillissementspreventie en preventief bedrijfsbeleid.

Waals tewerkstellingsbeleid dat aan doelstellingen beantwoordt

Onlangs legde de nieuwe Waalse minister van Werk, Pierre-Yves Jeholet, opzienbarende verklaringen af over de 'te lakse FOREM', 'rentenierende werklozen' en vakbonden die verantwoordelijk zijn voor alle kwaad.

FOREM, te laks?

FOREM zou een cultuur van smoezen in stand houden en onvoldoende sanctioneren. Deze beschuldiging is een aantasting van de integriteit van de werknemers van FOREM die zagezegd de wet niet zouden respecteren. Deze totaal ongegronde beschuldiging

verraadt een onrustwekkende miskening van het dossier.

FOREM is niet te laks, verre van. Volgens het Waals ABVV is deze instantie integendeel te streng. Wallonië is immers het gewest dat het meest sanctioneert en uitsluit.

Dit blijkt zeer duidelijk uit het aantal sancties volgend op controles van 'actieve' beschikbaarheid en de negatieve evaluaties bij controles bij jongeren in een inschakelingsstage.

Sancties actieve beschikbaarheid uitkeringsgerechtigde werklozen & jongeren in inschakelingsstage 2016 (RVA-rapport 2016).

	Wallonië	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaanderen	Duitstalige Gemeenschap	Land
Effectieve sancties uitkeringsgerechtigde werklozen	5.135	2.394	679	55	8.263
Negatieve evaluaties beschikbaarheid inschakelingsstage	12.415	1.220	859	93	14.587
Totaal	17.550	3.614	1.538	148	22.850
	76,8 %	15,8 %	6,7 %	0,7 %	100%

Uitsluitingen actieve beschikbaarheid 2016

	Wallonië	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaanderen	Duitstalige Gemeenschap	Land
Uitsluitingen	931	467	15	4	1.417
	65,7 %	33 %	1 %	0,3 %	100 %

Sancties en uitsluitingen treffen de Waalse en Brusselse werklozen sterker dan hun 'demografisch gewicht' in de werkloze bevolking vertegenwoordigt. Een situatie die des te onrustwekkender is daar het de twee gewesten zijn waar de werkloosheidscijfers – en dus de moeilijkheden om een baan te vinden – hoger liggen.

Alles toespitsen op knelpuntberoepen? Geen goed idee

De minister wil de inspanningen bovendien toespitsen op de fameuze 'knelpuntberoepen': er zouden 23.000 niet-ingevulde vacatures zijn in Wallonië. Maar hiervan zijn er slechts 3.888 niet ingevuld na een termijn van 39 dagen. En zelfs als die 3.888 vacante betrekkingen problematisch zijn, ze in ieder geval niet de mirakeloplossing bieden om aan 214.000 Waalse werkzoekenden een baan te geven.

Een studie van onze Antidiscriminatiecel (www.fgtb-wallonne.be) > Outils > Publications > 'Métiers en pénurie et éléments discriminants' toont trouwens aan dat sommige tekort-

ten kunstmatig werden opgeklopt wegens de buitensporige vereisten van de werkgevers. Het zijn geen gratuite beschuldigingen, zoals onlangs de nieuwe baas van het Waals patronaat, Olivier de Wasseige, beweerde.

Andere focus

Er liggen enorme uitdagingen en kansen. De minister stelt dat hij het alternerend leren wil ontwikkelen. Het is nochtans het patronaat dat de vragen van de vakbonden over de herwaardering van de vergoeding en de verbetering van de vorming blokkeert. We denken ook aan de vergrijzing van de bevolking, een echte maatschappelijke en menselijke vooruitgang die als een kans en niet als een probleem moet gezien worden. Quid, tot slot, met de evoluties gelinkt aan digitalisering of robotisering?

Allemaal kwesties waarover de sociale gesprekspartners zich buigen en die meer verdienen dan stigmatiserende verklaringen over 'luie werklozen' en de te grote laksheid van FOREM.

david.lannoy@fgtb-wallonne.be

Vorming 'Penser & Agir'

Een vormingscyclus voor vormingsmedewerkers die verandering nastreven, voor professionele medewerkers en militanten uit het middenveld, verenigingen, NGO's en organismen met sociaal doel.

De CEPAG stelt drie cycli van één jaar voor (1 sessie/maand, dus 10 sessies/jaar), georganiseerd in Brussel.

Deze "Form'action" behandelt huidige en vroegere kwesties met betrekking tot interacties onder sociale krachten in België en wereldwijd.

Deze cycli zijn bedoeld voor professionele medewerkers en militanten uit het middenveld, verenigingen, ngo's en organismen met sociaal doel. Het is de bedoeling die een beter inzicht helpen verwerven in de hedendaags situatie, ze beter te wapenen – zowel intellectueel, politiek als praktisch.

Maar ook iedereen helpen groeien in zijn rol als animator voor verandering, hierover nadenken en handelen (penser & agir) samen met het doelpubliek.

Programma

- Niveau 1: Est-ce ainsi que les Hommes vivent ? Van september 2017 tot juni 2018 (1 module/maand)
- Niveau 2: Matière CriseS. Van september 2018 tot juni 2019 (1 module/maand) – Voorwaarde: Niveau 1 gevolgd hebben.
- Niveau 3: Retrouver le chemin des lutttes. Van september 2019 tot juni 2020 (1 module/maand) – Voorwaarde: Niveau 1 & 2 gevolgd hebben.

Tot wie richt deze vorming zich?

De vormingscyclus staat open voor iedereen, voor beroepslui en privépersonen.

Betaald Educatief Verlof (BEV) komt hiervoor in aanmerking. In dit geval doet CEPAG het nodige voor de werkgever. De verplaatsingskosten worden niet vergoed, noch door de centrales, noch door CEPAG.

Meer info? www.penser-et-agir.be

DRC: het voorbeeld van een vrouw in actie

Ter gelegenheid van de Dag van de Vrouwelijke Verkozenen van het ABVV nodigde het Internationaal Syndicaal Vormingsinstituut (ISVI) een Congolese partner uit om aan de debatten een internationale dimensie te verlenen. Deelnemers aan het lunchdebat op 6 september kregen een beeld van de vele moeilijkheden op het pad naar vrouwenemancipatie in de Democratische Republiek Congo. CDT-vicevoorzitter Isabelle Kapinga bracht een boodschap over de Congolese realiteit. Ze wees tegelijkertijd de weg naar beterschap: "Wegens onze tradities lopen wij veel risico's, want ouderlingen zijn heilige personen en mannen des te meer. Wij, jongeren en vrouwen, moeten hen gehoorzamen, zo niet worden we vervloekt. Maar omdat ik mijn rechten op de werkplek ken, durf ik het aan."

Dankzij de toelichting van haar syndicaal parcours kunnen we haar successen inschatten, maar ook de uitdagingen om te komen tot een duurzame mentaliteitswijziging. De verschillende rollen die de vrouwen in de samenleving vervullen, de zwakke vertegenwoordiging van vrouwen in de vakbondsinstanties, pesterijen en ongewenste intimiteiten zijn uitdagingen waarvoor wij staan, samen met de Congolese vrouwen.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Guatemala: waar verdediging van werknemers dodelijk kan zijn

Echt gebeurd in 2017, amper enkele weken geleden. De syndicalist Tomás Francisco Ochoa Salazar, secretaris voor geschillen bij de vakbond SITRABREMEN, de vakbond in het bedrijf Carnes Procesadas S.A. (fijne vleeswaren Bremen), werd vermoord op 50 meter van de ingang van zijn fabriek, bij het verlaten van zijn werk. De daders van de misdaad zijn nog steeds niet gekend. Maar deze moord kadert in de context van een arbeidsconflict binnen de onderneming. Sinds enige tijd pestten de bazen van de onderneming de vakbondsleiders en voerden ze verschillende manoeuvres uit om hen buitenspel te zetten.

Het ABVV is diep geschokt door dit nieuws. Tussen 2016 en 2017 steeg het aantal landen waar werknemers te kampen hebben met fysiek geweld en bedreigingen met tien procent.

Nadat onze Guatemalaanse kameraden dit nieuws bekend maakten, is het IVV (Internationaal Vakverbond) een solidariteits-

campagne gestart bij zijn 340 aangesloten organisaties. Omdat internationale vakbonds-solidariteit ook wordt betuigd via steunacties en interpellaties om druk uit te oefenen op regeringen en ondernemingen. We schreven de Guatemalteekse president aan met de vraag zo snel mogelijk een onderzoek te openen en de eis om veiligheidsmaatregelen te treffen voor vakbondsleden. Uiteraard vroegen we het ministerie van Werk om schikkingen te treffen opdat de onderneming de vervolgingscampagne tegen de leiders en leden van SITRABREMEN zou staken.

Het ABVV volgt de evolutie van dit dossier en de gevolgen voor de rechten van de werknemers en de vakbonden van nabij.

sophie.grenade@abvv.be

yolanda.lamas@ifsi-isvi.be

Vakbonden en de strijd voor gelijkheid vrouw-man

De genderdimensie in het internationaal werk ligt het ABVV na aan het hart. Twee actuele voorbeelden om dit duidelijk te tonen.

600 vrouwelijke (en mannelijke) ABVV-militanten kwamen op 12 september bijeen om hun analyses te delen en ideeën uit te wisselen. Ze bespraken hun ervaringen op het terrein en de strategieën die ze samen konden uitbouwen.

Het ABVV wilde aan de dag een internationale dimensie geven door getuigenissen van beleidsverantwoordelijken zoals de secretaris-generaal van het IVV Sharan Burrow, Marieke Koning (IVV), Esther Lynch (confederaal secretaris van het EVV). Isabelle Kapinga uit de Democratische Republiek Congo werd door het ISVI uitgenodigd in het kader van internationale vakbondssamenwerking. Deze dames lichtten de nationale, Europese en internationale uitdagingen toe, die ogenschijnlijk overal dezelfde zijn, met verschillende gradaties. Daarom moeten wij de solidariteit tussen alle vrouwen versterken.

Eén van de toekomstige uitdagingen is de strijd tegen geweld ten opzichte van vrouwen

en mannen op het werk. De IAO behandelt dit dossier op de twee komende internationale arbeidsconferenties om tot een normatief instrument te komen. Het ABVV volgt dit met grote aandacht op.

Het feit dat wetten worden gestemd is een goede zaak, maar de toepassing ervan is onvoldoende. Straffeloosheid blijft de regel. Veel te vaak worden gewelddaden als geïsoleerde gevallen beschouwd, en niet als maatschappelijke fenomenen of ernstige sociale problemen. Een verslechtering van de situatie is overal waar te nemen en in bepaalde landen zoals in de Democratische Republiek Congo, is dat nog meer het geval.

Op de wereldvrouwenconferentie van het IVV (oktober 2017) zullen het ABVV en het ISVI met hun internationale partners aanwezig zijn. Dit zal een nieuwe gelegenheid zijn om een gedachte-uitwisseling te hebben rond de ongelijkheid van vrouwen overal ter wereld.

vera.vannuffelen@abvv.be